

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 15. oktobrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Jautrīte Briede, tiesneši Veronika Krūmiņa un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzēja [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 171/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 309 “Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža” (turpmāk – Koku ciršanas noteikumi) 5. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam un spēkā neesošu no izdošanas brīža.

2. Apstrīdētā norma nosaka:

“5. Šo noteikumu 4. punktā minētajās teritorijās, izņemot šo noteikumu 4.11. apakšpunktā minēto gadījumu, bez pašvaldības atļaujas koku ciršanai ārpus meža atļauts cirst:

5.1. augļu kokus;

5.2. kokus, kuru celma caurmērs ir mazāks par 20 centimetriem;

5.3. kokus ārpus pilsētām teritorijās, kur saskaņā ar normatīvajiem aktiem par aizsargjoslām, meliorāciju, autoceļiem un dzelzceļiem koku audzēšana ir aizliegta, kā arī Aizsargjoslu likuma 61. pantā minētos kokus;

5.4. kokus ārkārtējā situācijā, kas izsludināta atbilstoši normatīvajiem aktiem par nacionālo drošību;

5.5. kokus, kuri apdraud infrastruktūras darbību, cilvēka veselību, dzīvību vai īpašumu, ja pirms darbu veikšanas ir notikusi situācijas fotofiksācija un informēta pašvaldība;

5.6. dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam – dzelzceļa zemes nodalījuma joslā (arī aizsargstādījumos) augošus kokus, lai garantētu dzelzceļa infrastruktūras objektu drošu ekspluatāciju un satiksmes drošību.”

3. Pieteikuma iesniedzējam, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, jāievēro Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

Pieteikumā norādīts, ka apstrīdētajā normā noteiktā prasība saņemt atļauju koku ciršanai Pieteikuma iesniedzēja piederošajā nekustamajā īpašumā liedz šo īpašumu apsaimniekot pienācīgi un atbilstoši viņa ieskatiem. Tādējādi apstrīdētā norma aizskar Pieteikuma iesniedzēja Satversmes 105. pantā ietvertās tiesības uz īpašumu.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otro teikumu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža, ja nav iespēju Latvijas Republikas Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Satversmes tiesas likumā noteiktais termiņš ir konstitucionālās sūdzības saturu veidojošs noteikums, kura neievērošana liedz pieeju tiesai. Nosakot šo termiņu, likumdevējs ir prezumējis, ka gadījumā, ja apstrīdētā norma personai rada būtisku pamattiesību aizskārumu, tā nekavējoties vērsīsies Satversmes tiesā. Jo ilgāk persona pacieš savu tiesību aizskārumu, jo mazāk tā ir ieinteresēta savu pamattiesību aizsargāšanā (piemēram, *Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 16. punkts*).

Pieteikuma iesniedzējam nav pieejami vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, lai apstrīdētu, ka Koku ciršanas noteikumu 4. punktā minētajās teritorijās koku ciršanai nepieciešama pašvaldības atļauja. Tādēļ termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no pamattiesību aizskāruma brīža.

Pieteikumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārums ir radies [datums], kad pašvaldība atteicās viņam izsniegt atļauju divu viņa īpašumā esošu koku (priedes), kuru apkārtmērs 1,3 metru augstumā no sakņu kakla pārsniedz Koku ciršanas noteikumu 1. pielikumā minēto apkārtmēru, nociršanai. Tomēr šādu koku, kuri sasnieguši 60 % no attiecīgās sugas īpaši aizsargājamiem kokiem noteiktā apkārtmēra, ciršana ir Koku ciršanas noteikumos īpaši reglamentēts gadījums (*sk. Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 309 “Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža” anotāciju*). Pienākumu saņemt

pašvaldības atļauju šādu koku ciršanai paredz nevis apstrīdētā norma, bet gan Koku ciršanas noteikumu 4.11. apakšpunkts. Tādējādi [datums] nevar uzskatīt tieši par apstrīdētās normas radīto Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskāruma rašanās brīdi.

Pieteikuma iesniedzējs pamattiesību aizskārumu, kas saistīts ar apstrīdēto normu, ir sācis izjust jau 2019. gadā, kad viņš arī lūdza pašvaldības atļauju koku ciršanai un iesniedza pieteikumu administratīvajā tiesā. Kolēģija secina, ka Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārums ir radies vairāk nekā sešus mēnešus pirms pieteikuma iesniegšanas Satversmes tiesā – 2025. gada 17. septembrī – tādējādi Pieteikuma iesniedzējs nav ievērojis konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 171/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Jautrīte Briede